

til overførslen fra myndighederne i eksportlandet. Et krav til en eventuel dansk transportør om at indhente tilladelse fra de danske myndigheder til at forestå transporten ville i sådanne tilfælde indebære, at myndighederne i to lande skulle vurdere, om samme våbenoverførsel er acceptabel. Hvis aftalen om våbenoverførslen bliver indgået i et land, som kræver tilladelse til sådanne aftaler (våbenformidling), vil én og samme overførsel inkl. spørgsmålet om antageligheden af slutdestinationen blive vurderet af op til 3 landes myndigheder, alt efter reglerne i de respektive lande. Myndigheder i forskellige lande kan selvstændigt anlægge forskellige vurderinger af samme sag, men i jo højere grad landene anvender ensartede principper for deres vurderinger, jo større overensstemmelse vil der være mellem de enkelte landes vurderinger.

Den selvstændige betydning af kontrol af transportørledet afhænger således af, i hvilket omfang der sker kontrol med våbenoverførsler på andre niveauer (eksportøren, formidleren eller andet), og ud fra hvilke principper denne kontrol foretages.

Det internationale samarbejde vedrørende kontrol med våbenoverførsler ud over transport vil derfor ligeledes blive gennemgået.

3.1. FN's våbenprotokol

FN's Generalforsamling vedtog den 31. maj 2001 ved resolution nr. 55/255 en protokol om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil. Andre former for våben/forsvarsmateriel er ikke omfattet af protokolens bestemmelser. Protokollen knytter sig til FN's konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet, der blev vedtaget den 15. november 2000 ved resolution 55/25.

Våbenprotokollen er på nuværende tidspunkt undertegnet af 52 stater (herunder Danmark) og ratificeret af 6 (Bulgarien, Burkina Faso, Costa Rica, Cypern, Mali og Mexico).

Ved våbenprotokollens artikel 5 forpligtes de kontraherende stater til at kriminalisere dels ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben samt dele, komponenter og ammunition dertil, dels forfalskning, ødelæggelse, bortfjernelse og ændring af de mærker, der kræves på skydevåben i overensstemmelse med våbenprotokolens regler herom (artikel 9). Endvidere skal de

kontraherende stater kriminalisere forsøg på og medvirken til de nævnte handlinger.

I artikel 3, litra e, i våbenprotokollen defineres ulovlig handel som indførsel, udførsel, erhvervelse, salg, levering, transport/omsætning ('movement') og overførsel af skydevåben mv. fra eller gennem én kontraherende stats territorium til en anden kontraherende stats territorium, hvis én af staterne ikke har givet tilladelse i overensstemmelse med protokolens bestemmelser.

Om disse tilladelser bestemmer protokollen i artikel 10, at de kontraherende stater skal etablere og opretholde et effektivt system med tilladelser til udførsel og indførsel samt forholdsregler ('measures') vedrørende international transit af skydevåben mv.

Protokollen forpligter altså de kontraherende stater til at kriminalisere handel med våben fra én kontraherende stat til en anden, når der ikke foreligger tilladelse fra disse stater til henholdsvis eksport og import. Dette indebærer, at en kontraherende stat er forpligtet til at kriminalisere uautoriserede våbenoverførsler, uanset om overførslen sker mellem to andre kontraherende stater. Kriminaliseringsforpligtelsen skal ses i sammenhæng med konventionens artikel 15, der i medfør af artikel 1 i våbenprotokollen gælder tilsvarende for våbenprotokollen.

Efter konventionens artikel 15 forpligtes de kontraherende stater til at have straffemyndighed (jurisdiktion) i forhold til kriminaliserede handlinger, som foretages *enten* på den kontraherende stats territorium *eller* ombord på et skib eller fly, der er indregistreret i den pågældende kontraherende stat.

Justitsministeriet har på denne baggrund tidligere⁷⁾ konkluderet følgende:

»Våben- og eksplosivstoflovens § 6 omfatter udførsel af våben fra dansk territorium. Bestemmelsen omfatter derimod ikke udførsel fra et andet land end Danmark. Uautoriseret våbentransport, der finder sted ombord på danske skibe mellem to andre kontraherende stater, er således ikke kriminaliseret ved våben- og eksplosivstofloven.

Justitsministeriet vurderer på den baggrund, at gennemførelsen af våbenprotokollens artikel 5 i dansk ret vil forudsætte en ændring af våben- og eksplosivstofloven.«

De forklarende bemærkninger til protokollen indeholder ingen bemærkninger om, hvorvidt protokolens definition af »handel«, herunder